

עין משפט מסכת תענית

דף ב.

אור"ח סימן קיד פעיף א

עין משפט א.ב.ג.

א. מתחילין לומר בברכה שניה משיב הרוח ומוריד הגשם בתפלת מוסף של יו"ט האחרון של חג^א ואין פוסקין עד תפלת מוסף^ב של יו"ט הראשון של פסח.

אור"ח סימן קיז פעיף א

עין משפט ד.

א. בברכת השנים^ג צריך לומר בה בימות הגשמים "ותן טל ומטר" ומתחילין לשאול מטר בחוצה לארץ בתפלת ערבית של יום הששים אחר תקופת^ד תשרי, ויום התקופה בכלל, ובארץ ישראל

א. ברכות ל"ג. והטעם שקבעו בברכה שניה כשם שתחיית המתים חיים לעולם כך הגשמים חיים לעולם ע"כ קבעו בברכת מחיה המתים, טור. והטעם שברכה שניה אינה פותחת בברוך מפני שסמוכה לחברתה, וכן כל הברכות אינם פותחות בברוך כיון שכל אחת סמוכה לחברתה. **ו** יכוין באמרו אתה גבור לעולם אדו' לשם אגל"א והוא סגולה להצלחה ולחן, כה"ח אות ג'.

ב. **ו** ומה שלא מתחילין בערבית מכיון שאין כולם נמצאים בבית הכנסת. ויעשו אגודות אגודות זה מזכיר וזה אינו מזכיר. ומה שלא מתחילין בשחרית משום שיסברו שכבר התחילו מערבית ולשנה הבאה יתחילו מערבית. **ו** ובליל יו"ט של חג או בשחרית אם הזכיר גשם אינו חוזר וכך פסק החיד"א, ומ"ב אות ג', וכה"ח אות ז'.

ג. בני ספרד נהגו לומר בימות החמה ברכנו ובימות הגשמים ברך עלינו וכ"כ האר"י ז"ל שנכון לומר כן, כה"ח אות א'.

ו ולא יאמר ושבענו מטובה אלא "מטובך" שזה חוזר על הקב"ה. ועיין בכה"ח אות ב'.
ד. ד' תקופות הם, בתשרי, בטבת, בניסן, ובתמוז והם זמן המעבר מעונה לעונה.

מתחילין מליל ז' בחשון ה' ושואלין עד תפלת מנחה ו של ערב יו"ט הראשון של פסח, ומשם פוסקין.

עין משפט ה. או"ח סימן רצד פ"א

א. אומרים הבדלה בתפלה בחונן הדעת ז', ואם טעה ולא הבדיל משלים תפלתו ואינו חוזר ה', שצריך להבדיל על הכוס, אבל אם טעם קודם

ה. וּבַחֹרֶ"ל הֵיכָא שְׁצַרִיכָה גֶשֶׁם וּמִיָּם בְּמַר חֲשׁוֹן אִם טֵעָה הַיְחִיד אַחַר ז' בַּחֲשׁוֹן וְשָׁאֵל אֵינּוּ חוֹזֵר, וּבִלְא צַרִיכָה חוֹזֵר, וְעֵינֵן בְּכַה"ח אוֹת ח'.

והגם שהתאריך ז' בחשון בא"י קבעו אותו בזמן עולי רגלים כדי שיחזור האחרון עד נהר פרת, מ"מ כתב הר"ן דגם בזמננו מתאספים מכל הסביבות לירושלים ברגל ומשום עולים אלו ג"כ היתה התקנה, ב"י, כה"ח אות ט'.

וּשְׁאֵל בְּלֵיל ז' בַּחֲשׁוֹן בְּא"י אֵינּוּ מַחְזִירִין אוֹתוֹ, כִּי הַלֵּק"ט ח"א ס' ע"ג, אֲבָל הַבְּרַכִּי יוֹסֵף כְּתַב דְּצַרִיךְ לַחְזוֹר וּלְצַאֵת מִיָּד סֵפֶק יַחְזוֹר בְּתוֹרַת נְדָבָה, כַּה"ח אוֹת י'. עֵינֵי שְׁדִי"א מְטַעֵם דְּתַפִּילַת עַרְבִית רְשׁוּת וְצ"ע.

וּמִי שִׁצַּע לַחֹרֶ"ל מֵא"י אוּ בֶן חוֹרֶ"ל שֶׁבָּא לָאָרֶץ יִשְׂרָאֵל יִנְהַג בְּשֵׁאלַת הַגֶּשֶׁם כְּפִי הַמְּקוֹם שֶׁנִּמְצָא שָׁם, דְּבֶן חוֹרֶ"ל הוּא צַרִיךְ חַיִּי שְׁעָה שֶׁם כְּבָנֵי א"י, וּבֶן א"י בַּחֹרֶ"ל הוּא יְחִיד בַּחֹרֶ"ל וְאֵינּוּ הַיְחִיד שׁוֹאֵל כִּי נִרְאָה מִסְּקֵנַת הַכַּה"ח בְּאוֹת י"א מְבַרְכֵי יוֹסֵף. וְעֵינֵן שֶׁם דַּעַת הַרְדַּב"ז שְׁתִּלּוּי אִם בְּדַעַתוֹ לַחְזוֹר בְּזִמְנָן שֵׁאֵילַת הַגִּשְׁמִים אוּ לֹא.

וּבֶן א"י שֶׁהִיָּה נוֹהֵג כַּהַרְדַּב"ז הַנ"ל. שֶׁנִּסְעָ לַחֹרֶ"ל וְנַעֲשֶׂה ש"ץ אַחֲרֵי ז' בַּחֲשׁוֹן בְּלַחֲשׁ יִשְׁאֵל כְּבָנֵי א"י וּבַחְזוֹרַת הַש"ץ לֹא יִשְׁאֵל כְּבָנֵי חוֹרֶ"ל, כַּה"ח אוֹת י"ב.

וּבֶן א"י שֶׁהִתְחִיל כְּבָר בְּז' בַּחֲשׁוֹן לְשֵׁאוֹל גֶּשֶׁם וְיִצֵּא לַחֹרֶ"ל אִף שֶׁאֵינּוּ דַּעַתוֹ לַחְזוֹר יִמְשִׁיךְ לֹמֵר בַּחֹרֶ"ל כְּמוֹ שֶׁהִתְחִיל כְּבָר שֶׁלֹּא יִרְאֶה כְּחוּכָא וְאֵיטְלוּלָא, בְּרַכִּי יוֹסֵף אוֹת ו'.

וְעַד כִּלְלַל. אִמְנָם אִם טֵעָה וְהִתְפַּלֵּל שֶׁל חוֹל בְּיו"ט וְנִזְכַּר בְּבִרְכַת הַשָּׁנִים שֶׁהִדִּין שְׁגוּמַר הַבְּרַכָּה, שׁוֹאֵל גֶּשֶׁם כִּי הַפְּרִישָׁה אֲבָל הַמ"א בְּס"ק ב' כְּתַב בְּכַה"ג דֵּאֵינּוּ שׁוֹאֵל, וְהַעֲלָה בְּכַה"ח אוֹת ט"ז דְּמִשׁוּם שִׁישׁ בְּזֶה פְּלוּגְתָּא מִפְּסִיק בְּאַמְצַע הַבְּרַכָּה וְחוֹזֵר לְתַפִּילַת יו"ט.

ז. בְּרַכּוֹת ל"ג, וּפְסַחִים קי"ג. וְהַטַּעַם מִשׁוּם שֶׁאֲסוּר לְתַבּוּעַ צַרְכֵּי קוֹדֵם הַבְּדִלָּה, וְעוֹד שֶׁאִם אֵינּוּ בִּנְיָה אֵינּוּ יוֹדֵעַ לְהַבְּדִיל.

וְאִם נִאֲנַס וְלֹא הִתְפַּלֵּל עַרְבִית בְּמו"ש שֶׁמִּתְפַּלֵּל בְּשַׁחֲרִית שְׁתִּים, רִאשׁוֹנָה שַׁחֲרִית וְהַשְּׁנִיָּה לְתַשְׁלוּמֵינּוּ יֵשׁ מַחְלוּקַת אִם אוֹמֵר אֶתְּךָ חוֹנֲנַתְּנוּ בְּשִׁנְיָה וְשֶׁב וְאֵל תַּעֲשֶׂה עַדִּיף, כַּה"ח אוֹת ג'.

וְכֵן אוֹנֵן אַחַר הַקְּבוּרָה כְּשֶׁמִּתְפַּלֵּל שַׁחֲרִית אַחַר הַקְּבוּרָה לֹא יֹאמֵר אֶתְּךָ חוֹנֲנַתְּנוּ בְּתַפִּילַתְּנוּ, שֶׁם בְּאוֹת ה' מְבַרְכֵי יוֹסֵף.

ח. וְאֲסוּר בְּמִלְאֲכָה עַד שִׁיאֲמַר הַמְּבַדִּיל בֵּין קוֹדֵשׁ לַחוֹל, מ"א ס"ק ב'.

שהבדיל ט על הכוס צריך לחזור ולהבדיל בתפלה י.

ט. או עשה מלאכה קודם שהבדיל על הכוס, והיינו בלא אמר ברוך המבדיל בין קודש לחול, ועיין בב"ה שהביא מחלוקת בזה.

י. הגם שקיי"ל אם טעם מבדיל כמ"ש בסי" רצ"ט סעיף ה', מ"מ כיון שאכל באיסור קרינן ביה טעה וצריך לחזור ולהתפלל, ב"י, וט"ז ס"ק ב'. ואחרי שחזר והבדיל בתפלה מבדיל על הכוס, ואם טעה והבדיל על הכוס לפני שחזר להתפלל אפשר דא"צ לחזור ולהתפלל, ממשב"ז, כה"ח אות י"א.

ו. וכשאומר מדע והשכל יזהר לומר עם ש"ן שמאלית שלא ישמע ח"ו שיכול בנים ח"ו.